

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Høring - Forslag til endring av teknisk forskrift § 7-32 Sikkerhet mot naturpåkjenninger - Utvidet adgang bygging i områder utsatt for sekundærvirkninger av skred

Det vises til Departementets brev mottatt Fylkesmannen 11. juni 2009.

Fylkesmannen i Rogaland stiller seg positiv til en endring av regelverket slik at det kan åpnes for utbygging i skredutsatte områder der hensynet til liv og helse likevel er ivarettatt. En eventuell utbygging må skje på bakgrunn av en rekke ulike og sammensatte vurderinger, knyttet til flere fagområder. Kompleksiteten i disse sakene understreker derfor behovet for et klart og utvetydig regelverk på dette området. I forslaget til forskriftsendring mener vi at en del viktige problemstillinger fremdeles står uavklarte.

I gjeldende forskrift og i det nye utkastet tar en hensyn til skredets sannsynlighet og byggets bruk når en graderer tillatt farenivå. Det tas ikke hensyn til skadepotensial som avhenger av skredets areal og krefter. Et fjellskred eller flodbølge utgjør en vesentlig større personrisiko enn for eksempel et steinsprang. Den nye forskriften bør ha med dette elementet.

Vi foreslår en gradering i to nivå slik man i dag praktiserer det for flom der man skiller på saktevoksende og hurtigvoksende flom med ulike krav til farenivå. Hensyn til flom- og skredfare bør samordnes slik at de behandles på samme måte i Teknisk forskrift. Vi foreslår derfor å skille mellom hendelser med lav intensitet og hendelser med middels/høy intensitet. Hendelser med lav intensitet har betydelig lavere risiko for tap av menneskeliv enn hendelser med høy intensitet. En slik klassifisering gjøres pr i dag ut fra hastighet på vannføringen for flom, og kan på samme måte gjøres ut fra en vurdering av fallhøyde, volum og utbredelse for skred. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har foreslått en klassifisering som støttes av Fylkesmannen i Rogaland:

Hendelser med lav intensitet:

Flom: saktevoksende flom (lav hastighet på vannføring)

Skred: steinsprang, mindre løsmasse- og snøskred. Marginalsonene av skredutløp.

Hendelser med middels til høy intensitet:

Flom: hurtigvoksende flom og flomskred (høy hastighet på vannføringen)

Skred: større løsmasse-, snø-, stein- og fjellskred.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	e-post:	Landbruksavd.	Telefon:
Postboks 59	Lagårdsv. 78	51568700	postmottak@fmro.no	Lagårdsv. 80	51568700
4001 Stavanger	Stavanger	Telefaks:	Hjemmeside:	Postboks 59	Telefaks:
		51568811	www.fylkesmannen.no/rogaland	4001 Stavanger	51568811

Inndeling i sikkerhetsklasser

Dagens forskrift og det nye utkastet har tre sikkerhetsklasser, pluss et nulltoleransekrav for bygg med særlig stor konsekvens. Byggverk med særlig stor konsekvens bør vurderes som egen sikkerhetsklasse. I utkastet til ny forskrift gis en forklaring på at farenivået skal fastsettes etter konsekvens. Hittil har dette kommet frem i veiledningen. Dette er en forbedring.

Kommentarer til foreslåtte vilkår for utbygging i områder med fare for sekundære virkninger av skred.

a. "Utbygging er avklart i regional plan, kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan (områderegulering)".

Fylkesmannen i Rogaland er særlig fornøyd med kravet om en overordnet og helhetlig utredningsprosess gjennom plan før utbygging kan tillates.

Det er imidlertid uklart hvordan en i plan stiller seg i forhold til eksisterende bygg innenfor det aktuelle planområdet. Et planområde vil ofte måtte omfatte eksisterende bygninger. Dersom en skal forstå regelen slik at den òg vil omfatte eksisterende bygg i planområdet vil dette kunne føre til krav om omlokalisering av bygg/virksomheter som faller innenfor sikkerhetsklasse 3 samt bygg som er omfattet av første ledd i forslaget. Det bør utarbeides retningslinjer for hvordan en skal håndtere eksisterende bygg ved utarbeidelse av planer i områder med fare for sekundærvirkninger av skred. Eventuelt må det åpnes for å gjøre unntak for eksisterende bygg i slike planar.

Sett på bakgrunn av de omfattende utredningskravene som følger av § 7-32 som vilkår for å tillate utbygging i skredutsatte områder, mener vi at det må tydeliggjøres at det ikke vil være mulighet til å dispensere fra plan som ligger til grunn for utbygging i slike områder jfr. Pbl §19-2.

b. "personsikkerheten er ivaretatt ved et forsvarlig system for overvåking, varsling og evakuering, og det er foretatt en særskilt vurdering av om det skal være restriksjoner for oppføring av byggverk som er vanskelige å evakuere".

Kommunen har et hovedansvar for sikkerheten til innbyggere og andre som er til stede i kommunen. Beredskapssystemer mot fjellskred som eies eller leies av kommunene bør etter fylkesmannens vurdering godkjennes av statlig fagmyndighet og det bør føres tilsyn med systemene. Overvåking av ustabile fjellpartier må skje i "sanntid". Dette innebærer at måledata overføres fortløpende, uten særlige forsinkelser.

Dersom det gis tillatelse til oppføring av "byggverk som er vanskelige å evakuere" - foreslår vi å stille krav til at alle tiltak slike tiltak må legge fram og få godkjent egne beredskapsplaner med tilfredsstillende evakueringsplaner og dessuten planer for reetablering der dette er nødvendig.

Det blir i departementets kommentarer stilt krav til at "Varslingstiden skal være tilstrekkelig for å kunne sikre en forsvarlig evakuering". Departementet legg videre til grunn at varslingstida aldri skal være under 72 timer. Det bør også stilles krav til evakueringstid. Denne må være vesentlig kortere enn varslingstiden.

Det er i forslaget ikke kommet fram krav om langsiktig finansieringsordning for beredskapstiltak som må forutsettes å være i drift i overskuelig fremtid. Et beredskapsregime vil medføre behov for investeringer knyttet til anskaffelse og vedlikehold av overvåkingsutstyr samt fortløpende driftsutgifter. En langsiktig finansieringsordning bør etableres før vilkåret kan legges til grunn for utbygging.

c. "konsekvensene av et byggeforbud for lokalsamfunnet er alvorlig og utbygging er av avgjørende samfunnsmessig betydning"

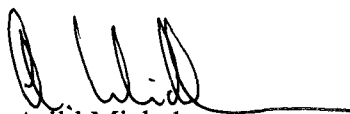
Forutsetningen om at det ikke finnes tjenelige alternative utbyggingsareal er så viktig at dette bør gå direkte fram av forskriftsteksten.

Begrepet "lokalsamfunnet" er uklart og må klargjøres. Det kan stilles spørsmål ved om "lokalsamfunnet" skal defineres som et enkelt bygdelag eller relatere seg til kommunen som en enhet. Definisjonen av "lokalsamfunnet" vil ha betydning for konsekvensene av et byggeforbud. I mange tilfeller vil alternative utviklingsareal avhenge hvilket geografiske område som faller innenfor begrepet.

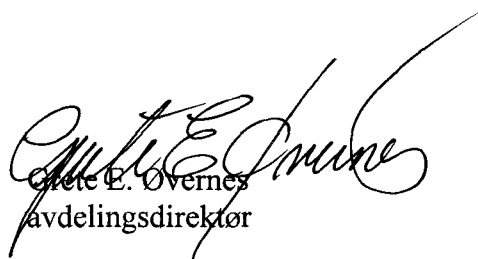
Det fremgår av merknadene til vilkår c. at "lokalsamfunnet mister mulighetene for utvikling som følge av manglende alternative utviklingsarealer, det vil si at det ikke finnes alternativer som er mulig å bygge ut. Dette innebærer at det må vurderes om det er mulig med utbygging på et annet og tryggere sted. Dersom det finnes alternative og trygge areal som lar seg bebygge, vil det ikke være relevant for vurderingen at disse arealene anses som mindre eller lite attraktive."

Vi ser at det i denne sammenheng kan skapes stor usikkerhet omkring hva som skal vurderes som alternative areal. Er det avgjørende at grunnen i seg selv er egnet for utbygging og i hvilken grad skal det legges vekt på andre hensyn som evt. taler for at et område ikke skal bygges ut. Det kan oppstå spørsmål hvor tungtveiende andre hensyn må være før en kan utelukke dette som alternativt areal for utbygging. Det kan òg stilles spørsmål ved i hvilken grad kostnadselementet ved en alternativ plassering kan vektlegges i denne vurderingen.

Med hilsen

Arild Michelsen
fungerende fylkesmann

Grete E. Overnes
avdelingsdirektør

Saksbehandler: Gry Evensen
Saksbehandlers telefon: 51 56 88 18
E-post: gry.evensen@fmro.no